

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא קי.

מסורת הש"ס

(א) [מס' סופרים פט"ו ה"י]
(ב) [ז"ל שם ויאמר לו]
(ג) [בס"א: כומר, (ד) פסחים
ק"ג. ע"ש, (ה) לפ ג"י המס'
ז"ל בשור, (ו) נבכל הכתובים
איתא מושא, (ז) הג"ה,
(ח) [בס"א: כומר,
(ט) בנזכרות שלפניו איתא
ויטעון וכן איתא במתורגמן
וע"ק], (י) [ז"ל ואיתא אי
איתא בן ולמ"ר כסדרן כתיב],

תורה אור השלם

דברים ה' כו
6 וּשְׂבָאֵל בֶּן גֵּרְשֹׁם בֶּן
מֹשֶׁה נָגִיד עַל הָאֶזְרָחִת:
דברי הימים א' כו כד
7 וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר
לֵאמֹר אֵשׁ בִּי מוֹת וּבֶן אֵין
לֹא וְהַעֲבִרְתֶּם אֶת נַחֲלֹתוֹ
לְבָתוֹ:
במדבר כו ח

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה וטול וכו'
בתלמיד חכם שיש:
(ב) ד"ה ה"ג ולא וכו' ואית
דגרסי נמי:

מוסף רש"י

פשוט נבילתא. הפסוק
עורה (פסחים ק"ג.) פשוט
עורה זשכר (רשב"ם שם).

מוסף תוספות

א. דהיינו צפורה אימיה
דגרשום. ריטצ"א. ב. כי
מתוך טרדתו פושע
בחולים. טס. ג. [אבל]
אליביה דמ"ד לאו כסדרן
כתבי, כיון שאנו צריכין
לשנות סדר המקרא, גם
בוה נוכל לשנות דבן ובת
יירשו כחא. שטמ"ק נסס
מס' הרא"ש.

אלא אי אבוב דאמיה כו. אלא לעולם לאו מצת יתרו ממש נולד פנחס שהרי גם מיוסף היה כדדרשנין לקמן פוטילא שני פיטפוטין משמע מיוסף שפיטפט ציירו ומיתרו שפיטס עגלים והלכן אי אפשר שתהא אמו בת יתרו ממש דמה ענין בת יתרו אלל שצט יוסף אלא י"ק ואלעזר לקח לו אשה מצבות פוטילא כלומר שאסתו נולדה מיתרו ומויסק כלומר שפאטו ולימור שדור רביעי או דור חמישי היה פנחס לבת יתרו ולא היה קרוב ליתרו כיהונתן וכן גרסא ולהי' אהי מה שדבק אהרן צטויס. וזוהו זקינו של פנחס מצד האם שדבק ביתרו ואעפ"כ יאל ממנו פנחס ליכא לאקשוי' מיהא למאי דבעינן וליקל ממשה שיהא ממנו יהונתן שהרי פנחס היה רחוק מיתרו יותר מיהונתן: **אבוב דאמיה מיוסף.** ואמיה דאמיה נפקא מיתרו כגון מצבו של יתרו או מצני צניו. וליכא לתימר אמה דאמיה מיתרו בת יתרו ממש דאם כן קרוב הוא ליתרו מיהונתן ולא יליפין ממשה וזמלרה מיידי: **אבוב דאמיה מיתרו.** מצבות יתרו. ^א וגרסא צעני דה"ג אלא אי אבוב דאמיה מיוסף כו' ואמלה של אס פנחס קאי ה"ק אי אבי אמה של אשת אלעזר מיוסף כו' דהשתא הוה איה לפנחס דור אחד רחוק מיתרו יותר מיהונתן: **פוטילא פרסי משמע.**

אגרא ולא תימא גבר
מילתא כיון שראה
ביותר מינהו על האור
בן גרשם בן מנשה
שבואל שמו והלא
ששב לאל בכל לב
מגלן דכתיב ⁷ איש כי
לו בן הא יש לו בן
פפא לאביו אימא
איכא בת תירות ב
האי לירות ולא

ומכוערה אלא שאין זה איסור: נעוּשׁ: הפשט: ועול אגרא. כלומר הפשיטנה בשכר בשוק לעין כל ואין כאן חילול השם כלל ולא קרינא ביה ומשניא אהבו מות [משל] ת דרשנין ליה במסכת שבת (דף קד.) (א) בתלמודי חכמים שיש רבב על צדו אבל לעשות מלאכה להפטרם אין כאן גנאי: ה"ג ולא תימא גברא רבא אנא. ואית (ב) דגרסינן נמי ולא תימא הכנא אנא הכן אני וחשוב וגנאי זה הדבר: והלא יתבאר [שמו]. שלא היה לו לגרשם ביום כ שם זי צלזד כדמתיא בדברי הימים (א) [ב] ויהי גרשם בשולל הרעים: שם זל כלל לבו. עכשיו שהיה לו ממון הרבה. ואי משום דמתיב [שופטים] ויהונתן בן גרשם בן מנשה הוא ובניו הכניס לשבט הדני עד יום גלות הארץ ואמרין בשכר עולם עד יום שגלה מטה דן ופסלו של מיכה עמו כך מפורש בפרק בתרא דברכות ירושלמי (ה"ב) מתביעין ליה והכתיב עד יום גלות הארץ אמרי כיון שמת דוד עמד שלמה והחליף כל הסנקלטיין והחליפו עמהן חזר לקלולו הראשון (ה"ד [מ"א]) ונביא אחד זקן יושב בבית אל אמרין הוא היה וקבעי התם (ה"ה) לע"ו והארץ ימים אלה ע"י שהיתה עינו לרה צע"י השם כיצד הוא כך נש מייתי ליה תור אז אימר אז גדל לע"ו והוא אל" פייסייה עליו והוא אמר מה מועילה לך לא אכלה ולא שמה לא

מטיבה ולא מריעה אל ומה נעביר אל זל אייתי לי חדא פינן דסלת
 ובר פסין ואמר ליה כן אמר ליה אם אינה מועילה כלום מה את עבדי
 דהבנים קודמים לבנות מדלל קמי הבנים והבנות את האב. ומיהו בנות
 כמי ימות וכן אין לו וגו'. והוא ליה למכתב איש כי ימות וכן אין לו י
 עי עבד את האב לו וכן את האב קודם: אל רב פפא לאנשי אימא. דלכבי
 אימא תמריירו וכן את לא האב לירות כו' כדמפרש לקמיה [עצ] לא האב י
 וכן אין לו עם הבת שיישרו שניהו כאלא בת יחידית בלא כן י

אָלע אַ אבואה דאמיה מיוסף אמה דאמיה מיתרו. ו"אט א"כ האָך
פנחס זון טובים טפי מיהונתן שהרי אַמיה דאמיה דפנחס
מיתרו אמר כי היכי דאמיה דאבואה דיהונתן מיתרו אמר א"י ו"ל משום
שיהונתן היה מזל העצ שהיה אביו זון צמ יתרו ופנחס מזל האם:
נשוא נבדלתא גרסינן בערך הוי
מיוסף אמה דאמיה

מיוסף אמה דאמיה
מיתרו אמה דאמיה
מבנות פוטיאל תרתי
הנושא אשה צריך
לרבי יויקה אהרן את
אחות נחשון ממשמע
יודע שאחות נחשון
אחות נחשון מכאן
שיבדוק באחיה תנא
האם² ויסורו³ (שמה
ומה אתה עושה בזה
או ממש קא אתית
הלום לאו ממש קא
זה בידך לאו ממש
אתה פה עמוד עמודי
לחן כך מקובלני מבית
אדם עצמו לע"ו ואל
לע"ו ממש ולא היא
לו כדאמר ליה רב
לתא בשוקא ושקול
רבא אנא וזילא בי
שממון חביב עליו
ות שנאמר וישבואל
אל האצטרו וכו'

ושבוא בן גורשם בן משה.
ה"ג משה שאין לקרותו
על שם מנשה שהרי כבר שם
לבו ויש דגרים בן מנשה וטועמא לפי
שחור לקלולו כדפ"ה:
טעמא דאין לו בן האיש י"ו בן
[בן] קודם. נראה לרשב"א
דכל הסוגיא אליבא דמ"ד שלא כסדרן
כמיני מדפריך רב פפא בטר הכי
מאן

אִיכָה בָּן) לְמָה יֵשׁ לָנוּ לְשׁוֹנוֹת קָרְאִי מִי הִיכִי כְּמִיכָי וְעוֹד דְּקָאֲמֵר
לִי הָאִי אֵינִיטְרִיךְ קָרָא לְאִשְׁמוּעִינִי דְמָאן דְּלִית לֵיה אֱלָא וְכו' וּפ"ה
וְאִמְרָאִי כְּתֹב וּבֵן אֵין לוֹ וְהֶעֱבַרְתָּ אֶת נַחֲלָתוֹ פְּשִׁיעָא וְלִשְׁתּוּק מִינִיהּ
וְהִכִּי אִצְעִי לְמַכְתָּב אִישׁ כִּי יָמוּת חוּרַע אֵין לוֹ וְגו' וְאִי אֱלִיבָא דְמ"ד
דְּכַסְדָּרן כְּמִיכָי הִיכִי שְׁתּוּק קָרָא וְלֹא לִיכְתּוּב וְהֶעֱבַרְתָּ אֶת נַחֲלָתוֹ
לְבָנוֹ הֵא אֵינִיטְרִיךְ לְמִידֵּרָם בְּמָקוֹם בֵּן אֶתָּה מַעֲבִיר נַחֲלָה מִן אֶחָד
וְהוֹיִלִיכָא לְמִימֵר דְּלֹאִי דִּיִּיק מְדַלָּא כְּמִיכָי וְאִישׁ כִּי יָמוּת וְהֶעֱבַרְתָּ אֶת
נַחֲלָתוֹ לְבָנוֹ דְּא"כ מֵאִי פִּרְיָא וְדִלְמָא קמ"ל דְּבַת נְמִי בַת יִירוּשָׁה הִיא
דְּמ"מ הִכִּי הוּא מְנִי לְמַכְתָּב וְלֹא לִיכְתּוּב וּבֵן אֵין לוֹ אֱלָא וְדִאִי אֱלִיבָא
דְּמ"ד שְׁלָא כְּסָדָרן כְּמִיכָי אֲמִיא לְדִידִיָּה לֹא אֵינִיטְרִיךְ וְהֶעֱבַרְתָּ
וְאִשְׁמֵ"ג דְּמוֹקִי וְהֶעֱבַרְתָּ לְבִדְרֵי שְׁאֵין לָךְ מַעֲבִיר נַחֲלָה כו' אֵין זֶה
נִזְרִיךְ שׁוֹם דְּרֵשָׁה וְלֹא אִשְׁמוּעִינִי שׁוֹם חִידוּשׁ אֱלָא לְדַגְנִי בַת שִׁיךְ לָשׁוֹן
הֶעֱבַרָה וּר"י אֹמֵר דֹּאֲפִילוֹ לְמ"ד דְּכַסְדָּרן כְּמִיכָי אֲמִיא וְאִזְכִּי דְרִישׁ
מְדַלָּא כְּמִיכָי אִישׁ כִּי יָמוּת וְהֶעֱבַרְתָּ אֶת נַחֲלָתוֹ לְבָנוֹ דְּהוּא מְנִי
לְמִימִידֵּרָם בְּמָקוֹם בֵּן אֶתָּה מַעֲבִיר נַחֲלָה מִן הָאֵד כו' וְהוּא יִדְעִין
דְּבֵן וְבַת שׁוֹין הוֹאִיל וְאִמְנִינוּ בְּמָקוֹם אַחֵר שְׂהִיא בַת יִירוּשָׁה:
וְדִלְמָא

שֶׁשֶׁר בִּיעֵצוּ עָלָיו וְהָאֵל אֲפִיּוֹס לֵה עֹלָךְ וְכִיּוֹן דְּלֹאֵל לִיָּה אֲחִיל לִוֹן אֲמַחַד חֵד
וְהִכְהֵא אֲמַר לִיָּה בְּגִין חִי וְכִיּוֹן שְׁעַמַד דְּרֹד כ'ו' וְהַבְנִים אֵת הַאֵז מַלְנָן.
מִטְלוֹת עִשְׂיֹר נִכְסִים כְּהֻקֶּת חֲכָמִים בְּמַח' כְּתוּבוֹת (דף קסח): **דְּרַכְסִי אִישׁ**
נִגְמִי אִישׁ י' יְמוֹת וְהַעֲבַרְתָּ אֵת נַחֲלָתוֹ לְצִוּוֹ וְלִבְנוֹ: **עַמְמַח דְּאִין לוֹ בָּן**
שְׁמוֹתוֹ אִישׁ קָרָא אִיכָב ב' בִּלָּל ב' לִירוֹת ב' אִיכָב ב' בִּלָּל ב' מִירוֹת ב' בָּן
וְכִיּוֹן וְלֵא הֵא לִירוֹת כֹּסֵל אֵלֶּךָ כְּהֵאֵל יִרְמֹת דְּהֵאֵר קָרָא אִישׁ י' יְמוֹת
לוֹ וְהַעֲבַרְתָּ אֵת הַנִּכְסִים לְצִוּוֹ אֵת אִיחֵתָא מִרְחִיּוֹ יִרְמֹת כְּהֵאֵל:

מאז

עין משפט
נר מצוה

ז א ב ג מיי פיי מהל'
מחנות עניים הלכה יח
טוש"ע י"ד סי' רנה סעיף
א:

רבינו גרשום

דיקא נמי. דמרתרייהו
אתא מיוק חרתי: דכתיב
פוטאל. מלא שני פוטאל
דפוטו משכח חרתי מיוק
ומיתור. ואית דמפיק מבנות
דמשכח חרתי: מאי היא
דקמ' ליה לאותו לוי מי
היבאן הלום ומה אתא
עושה בזה מה לך פה
כלומר כולי האי למה
לך למשאך בהודא
אלא לאו הכי קאמרי ליה
וכי: שטו. לוי: פוטו:
מינה. לאותו לוי: פוטו:
כמה הוציל לכל האי לירות